

Tekster: Lihme 9.00: 756, 369, 487, 29.

Rødding 10.30: 749, Dåb 448, 369, 487, 438, 477, 29.

I kender sikkert godt de helt gamle Anders And historier på bare 4 tegninger, som en gang var i nogle aviser og ugeblade? En af de historier viste Anders And, der fandt en meget interessant æske. Han kiggede grundigt på den, og til sidst åbnede han den. Og idet han åbnede æsken fór der en boksehandske fastgjort på en fjeder op og ramte ham på næbbet med et ordentligt klask.

Det går let en sådan, når man læser evangeliestykket om farisæeren og toldereren. For alle kan vi formodentlig godt blive enige om, at farisæeren er en komisk selvglad fyr, mens toldereren er sympatisk i sin selvransagende ydmyghed. Muligvis kommer vi også til at tænke på brovtende personer, vi har hørt underholde med deres egne fortræffeligheder til et selskab. Men det er jo slet ikke det, der er situationen her. Farisæeren praler ikke over for andre. Tværtimod, han beder til Gud og har stillet sig hen for sig selv, hvor der netop ikke er andre end Gud, der hører ham. Oven i købet er han jo udmærket klar over, hvem der har æren for hans succes, for han takker jo Gud for at det er gået ham så godt. Så hvad er problemet egentlig, siden *han* ikke går hjem som retfærdig. Og toldereren, hvorfor skal han egentlig fremhæves? Husk nu på, at en tolder på Jesu tid, det var en der samarbejdede med besættelsesmyndighederne. Og tolderne var kendte for at være korrupte, grådige og i enhver henseende usympatiske personer. Er det så ikke lidt nemt bare gå hen i templet og sige: Gud, vær mig

arme synder nådig. Det har alle de mennesker, han har snydt, da ingen glæde af? Det mindste man kunne forvente var da en offentlig undskyldning ude på pladsen foran templet, så alle vi andre kunne få lidt glæde af hans ydmygelse.

Smack! siger det! Lige i synet på en selv! For hvorfor var det nu, Jesus fortalte lignelsen? Jo, han havde mødt nogle som stolede på at de selv var retfærdige og som foragtede andre.

Der er formodentlig ikke det mindste i vejen med at farisæeren takker Gud for at det er gået ham så godt. Tværtimod. "Du som gir os liv og gør os glade" har vi lige sunget til Gud. Gud har givet os livet. Og Gud har givet os de muligheder for at udfolde os, livet byder på. Og det er godt og rigtigt at leve sit liv fuldt ud og glæde sig over det. Men det er ikke godt og rigtigt at bruge sin næstes fiasko til at sætte sine egne kvaliteter i relief med, hverken over for andre, sig selv eller over for Gud. Vores næste er ikke til for at vi skal bruge ham som baggrund at fremhæve vore egne kvaliteter på. Vores næste er til for at vi skal elske ham, siger Jesus et andet sted.

Hvad betyder det at være retfærdig i bibelsk sammenhæng? Det betyder at være i overensstemmelse med den gældende norm, og det vil sige moseloven. Vi bruger ikke ordet retfærdig på den måde. Hos os er det kun mennesker der har en eller anden form for myndighed, der er retfærdige eller uretfærdige, dommere, lærere, forældre, eller vi bruger begrebet når nogen tiltager sig en myndighed og anklager en anden for noget: ægtefæller f.eks. Men vi bruger ikke begrebet som det bruges i biblen. Vi taler ikke om at

mennesker i al almindelighed går rundt og er retfærdige eller uretfærdige. Vi bruger nogle helt andre ord for præcis det samme. Vi taler om at et menneske kan være OK. Eller vi taler, - især vist nok her på egnen – om at et menneske er ”i orden”. Hvis man er OK eller ”i orden” så er man sådan som folk forventer det. Så er man i overensstemmelse med den gældende norm.

Nu er jeg ret overbevist om, at hvis farisæeren ikke havde nøjedes med at tale med Gud, men havde sagt højt, at han priste sig lykkelig over ikke være sådan en skidt fyr – for nu ikke at sige noget værre – som toldereren, så ville de fleste have syntes, at han da var helt OK. For var der noget, man var enige om folk imellem, så var det at tolderne var noget foragteligt rakkerpak. Så når Jesus slutter sin lignelse med at sige, at toldereren gik hjem som retfærdig, og ikke farisæeren, så er det selve den almene norm han angriber. Den almene norm siger at det er i orden at foragte dem, der ikke lever op til det andre mennesker synes, man skal. Det er selve den norm, Jesus gør op med. Jesus siger: Det er ikke i orden at foragte andre. Vi er ikke sat sammen med hinanden her på jorden for at foragte hinanden, men for at elske hinanden. Kravet om at vi skal elske Gud og elske hinanden er den alt overskyggende grundlæggende norm. På det krav hviler både loven og profeterne, siger Jesus.

Tolderen er en skidt fyr. Det siger han oven i købet selv. Hvorfor i alverden siger Jesus så, at han går retfærdig hjem. Hvad er det der gør, at han er i orden, når han nu er sådan en skidt fyr? Ja, det eneste vi kan pege på ud fra lignelsen, Jesus fortæller, det er, at vi ikke hører noget om at han skulle foragte andre. Så åbenbart er det

at være retfærdig eller OK eller ”i orden” uforeneligt med det at foragte andre. Så det at foragte andre, det er ikke bare sådan *lidt* forkert. At foragte andre det er i modstrid med selve den grundlæggende norm for menneskelivet. Det er *det*, Jesus siger.

Tænker vi os om, forstår vi måske også hvorfor: Jesus er kommet til verden for at opsøge og frelse fortabte. At være fortabt er at være overladt til sig selv. Og når vi foragte andre, fastlåser vi dem i deres udelukkelse af det fællesskab, vi selv er del af.

Lignelsen om farisæeren og tolderen er sådan en boksehandske der farer ud af en æske og rammer os selv i synet, når vi begynder at pille ved den. For aldrig så snart har vi hørt lignelsen før vi gribes af foragt for den komiske farisæer. Sådan er selvglad idiot! tænker vi. Og tankerne gå videre til andre selvglade idioter, vi selv kender, og som Jesus meget vel kunne have taget som eksempler i stedet for farisæeren.

Smack! siger det.

At foragte andre er at dømmе dem ude af det gode sleskab.

I samme sekund du foragter dit medmenneske dømmеr du dig selv ude! I det fællesskab Jesus stifter, er der slet ikke plads til at dømmе. Der er ingen der dømmеr dig. Nej, men du dømmеr dig selv ude, idet du dømmеr og foragter andre.

Det fantastiske er så, at uanset hvor meget, du dømmes dig selv ude, så er der altid plads til dig, når du går i dig selv og møder din foragtede næste med accept og kærlighed.

For menneskesønnen er kommet for at frelse det fortabte.

Amen.